

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้เครื่องมือ SWOT

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จที่โดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ สายธารแห่งชีวิตศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ, การเลี้ยงโคเนื้อทาจิมะภูพาน, การเลี้ยงไก่ดำภูพาน, การปลูกข้าวพันธุ์สกลนคร, การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕, ถิ่นจี่ นพ.๑, การเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อควบคุมศัตรูพืชสวนไม้ผล, การผลิตวุ้นเส้นจากถั่วเขียว, การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาบาสีลูกผสมในบ่อครัวเรือน, การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์, เกษตรทฤษฎีใหม่, การจัดการดินเค็มเพื่อปลูกข้าว, การจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล, การเพาะเห็ดเศรษฐกิจและเห็ดพื้นเมือง, การปลูกยางพารา, หม่อนพันธุ์สกลนครและไหมพันธุ์นางตุ้ยสกลนคร, การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร, การผลิตผ้าไหมคราม

๒. พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้มากถึงร้อยละ ๒๕.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ดังนี้

- ข้าวเปลือกเหนียว (นาปี + นาปรัง) พื้นที่ปลูก ๑,๗๐๗,๕๓๗ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑,๗๐๔,๕๒๘ ไร่ ผลผลิต ๗๙๑,๕๑๓ ตัน
- ข้าวเปลือกเจ้า (นาปี + นาปรัง) พื้นที่ปลูก ๕๒๗,๕๕๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕๒๗,๑๖๓ ไร่ ผลผลิต ๒๑๙,๑๐๔ ตัน
- ยางพารา พื้นที่ปลูก จำนวน ๓๙๙,๗๒๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓๙๙,๗๒๘ ไร่ ผลผลิต ๘๒,๐๙๖ ตัน
- มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๑๖๑,๕๖๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๖๑,๕๖๘ ไร่ ผลผลิต ๕๐๓,๔๔๕ ตัน
- อ้อยโรงงาน พื้นที่ปลูก ๔๑,๓๒๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔๑,๓๒๑ ไร่ ผลผลิต ๓๒๓,๐๗๕ ตัน
- มะม่วง พื้นที่ปลูก ๓,๐๓๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑,๕๔๓ ไร่ ผลผลิต ๓,๐๙๔ ตัน
- มะเขือเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ ผลผลิต ๑๕,๐๐๐ ตัน

๓. หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพ ที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรการท่องเที่ยว การแปรรูปสร้างรายได้ และมีสถานี่สูบน้ำเพื่อการเกษตรรอบหนองหาร ถึง ๑๘ แห่ง รวมถึงมีศูนย์หนองหารศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๔. แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม ประกอบด้วย

- เจริญธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูพาน อุทยานแห่งชาติภูผายล อุทยานแห่งชาติภูผาเหล็ก อุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติและหนองหาร
- เจริญธรรม ได้แก่ วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร วัดป่าสุทธาวาส วัดถ้ำผาแด่น และแหล่งอารยธรรมขอมในพื้นที่ วัดพระธาตุภูเพ็ก วัดพระธาตุนารายณ์เจงเวง พระธาตุดุม สะพานขอมปราสาทบ้านพินนา เป็นที่รู้จักไปอย่างแพร่หลาย

- จังหวัดนครพนม ประเพณี ได้แก่ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง และประเพณีแห่ดาวคริสต์มาส ประเพณีวันภูไทโลก บ้านโนนหอม จังหวัดสกลนคร ประเพณีรวมน้ำใจไทกะเลิงประเพณีไทโส้ อำเภอกุสุมาลย์

ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีศักยภาพสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถดึงดูดและรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ โดยสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดสกลนคร

๕. จังหวัดสกลนคร มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ได้แก่ ภูไท ไทญ้อ ไทโส้ ไทกะเลิง ไทโย้ย ไทลาว อีสาน คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยเชื้อสายเวียดนาม ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างมีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่รุ่นตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าข้อมคราม ผ้าไหม การปลูกสมุนไพรร เป็นต้น

๖. จังหวัดสกลนคร มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร จำนวน ๓ แห่ง ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๔ แห่ง และสถานศึกษาของเอกชนซึ่งเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดบริการวิชาการแก่ชุมชน สามารถรองรับนักศึกษาภายในจังหวัด ภายนอกจังหวัด และต่างประเทศได้ จำนวน ๓๓,๗๘๑ คน และผลิตบุคลากรในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานปีละไม่น้อยกว่า ๖,๒๐๐ คน สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนภายในจังหวัดสกลนคร จำนวน ๑,๗๐๐ ล้านบาท/ปี

๗. จังหวัดสกลนคร มีผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียน GI ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสินค้าที่สำคัญของจังหวัด ถือเป็นสิ่งสำคัญที่กลุ่มผู้ผลิต สามารถตั้งราคาให้สูงกว่าสินค้าและบริการปกติ ได้แก่

- ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร คือ ผ้าฝ้ายที่ผ่านกระบวนการย้อมครามธรรมชาติตามภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ทำให้ได้สีฟ้าอ่อนถึงสีน้ำเงินเข้ม ไม่ตกสีและมีกลิ่นเฉพาะตัว

- หมากร่อมสกลนคร คือ ผลหมากร่อมหลวงที่มีผลกลมเนื้อผลฉ่ำน้ำ เปลือกบาง เมื่อสุกมีรสชาติดหวาน เปรี้ยวฝาดหรือขม มีกลิ่นหอมผลไม้เฉพาะตัว ซึ่งปลูกในเขตพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร

- น้ำหมากร่อมสกลนคร คือ เครื่องดื่มน้ำผลไม้ที่มีรสชาติดหวานอมเปรี้ยวเจือฝาด ได้จากการบีบอัดผลหมากร่อมหลวงสุกผ่านกระบวนการเพื่อให้ได้น้ำหมากร่อมแท้ น้ำหมากร่อมพร้อมดื่ม และน้ำหมากร่อมเข้มข้น

- ข้าวฮางหอมสกลทวาปี คือ ข้าวกล้องที่ได้จากการแปรรูปข้าวเปลือกเหนียวพันธุ์ กข.๖ หรือข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ในระยะเป็นนํ้านมยังไม่แก่จัด ที่ปลูกและนำมาผ่านกรรมวิธีเฉพาะตามหลักประเพณีการทำข้าวฮางที่สืบทอดกันมาในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

- โคนุนโพนยางคำ คือ เนื้อโคนุนคุณภาพสูงที่ผลิตจากโคนเนื้อลูกผสมระหว่างโคสายพันธุ์ยุโรปกับสายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งผ่านกระบวนการเลี้ยง การแปรรูปและตัดแต่งอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล และตามข้อกำหนดสหกรณ์ฯ โพนยางคำ ผลิตในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

- เส้นไหมไทยพื้นบ้าน GI ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ผลิตในพื้นที่ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน และตำบลด่านม่วงคำ อำเภอโคกศรีสุพรรณ รวมปริมาณผลผลิตต่อรอบประมาณ ๕๐ กิโลกรัม

๘. จังหวัดสกลนคร มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกโดยใช้สมุนไพรควบคุมกับยาแผนปัจจุบัน ในการรักษาโรคสามารถพัฒนาไปสู่แพทย์ทางเลือกได้ ทั้งนี้ยังมีโรงงานแปรรูปสมุนไพรและโรงงานผลิตยาสมุนไพรภายในจังหวัด

๙. มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีทั้งสังกัดส่วนภูมิภาค สังกัดส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระรวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน

๑๐. มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายในพื้นที่ทุกอำเภอ และมี ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์ เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกษตรกร

๑๑. มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอดินอาสา อาสาสมัครแรงงานนอกระบบ เป็นต้น

๑๒. ครั้วเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๒๐๗,๒๘๒ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๒ ของครั้วเรือนทั้งหมดในจังหวัดสกลนคร และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

๑๓. มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก

ข้าว มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๖๐๑,๑๑๕.๗๕ ไร่

มันสำปะหลัง มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑๕๔,๙๗๓.๕๓ ไร่

ยางพารา มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๗๑๗,๑๓๑.๓๐ ไร่

อ้อย มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๒๓๒,๐๐๔.๙๙ ไร่

๑๔. มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง

๑๕. เป็นพื้นที่ที่มีสมุนไพรมากกว่า ๖๐๐ ชนิด สามารถสร้างมูลค่าได้

๑๖. มีหลักสูตร Non-Degree เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ (Upskill/Reskill/Newskill) ตามความสนใจ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและในชีวิตประจำวัน

จุดอ่อน (Weakness)

๑. จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๗๘,๘๙๕ บาท/คน/ปี (ปี ๒๕๖๖) อยู่ในลำดับที่ ๗๒ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๗ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เรียงจากมาก-น้อย)

๒. อัตราการเคลื่อนย้ายของแรงงานภาคเกษตรกรรมออกนอกพื้นที่ยังสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร

๓. ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี

๔. เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร เช่น การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยทั้งต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ขาดความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตและการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนการผลิตทางการเกษตร การต่อยอดในการแปรรูปผลผลิตโดยใช้นวัตกรรม และการเพิ่มช่องทางการตลาดสมัยใหม่ ฯลฯ ส่วนใหญ่ยังพึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ ยึดติดการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยวในรูปแบบการผลิตในปริมาณมาก และเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๕. ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน

๖. จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ จำนวน ๒๖ โรง ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์แล้วสามารถจำหน่ายสินค้าได้เพียงภายในประเทศเท่านั้น โดยการจำหน่ายสินค้าไปยังต่างประเทศจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP ซึ่งโรงฆ่าสัตว์ทั้ง ๒๖ โรง ยังไม่ผ่านมาตรฐานดังกล่าว เป็นอุปสรรคในการแข่งขันตลาดเนื้อสัตว์ในประชาคมประชาคมอาเซียน

๗. การทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ดังนี้

- ข้าว จำนวน ๑,๑๔๔,๑๕๖.๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๑ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
- มันสำปะหลัง จำนวน ๒๖๙,๒๓๒.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๓ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
- อ้อยโรงงาน จำนวน ๓๓,๔๑๓.๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
- ยางพารา จำนวน ๑๓,๔๖๘.๐๕.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
- ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๒,๙๘๖.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๗ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด

๘. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (อายุเฉลี่ย ๖๒.๖ ปี)

๙. ผ้าย้อมครามเป็นสินค้า ที่ยังมีวัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอต้องนำเข้าเส้นใยฝ้ายหรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ

๑๐. เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย และไม่มั่นคง

๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือนมากกว่ารายรับ

๑๒. ขาดความต่อเนื่องของผลผลิตทางการเกษตร

๑๓. เกิดการสูญเสียทางการเกษตรในปริมาณมาก จากการขาดความรู้และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

๑๔. ขาดการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพียงพอ เช่น ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑๕. ทั้งสินค้า และทรัพยากรที่เป็นจุดเด่นที่มีในจังหวัด มีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือสร้างมูลค่า หรือนำมาทำการประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าทางการตลาดค่อนข้างน้อย

๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เครื่องมือ SWOT

โอกาส (Opportunities)

๑. นโยบายคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
 - การผลักดันให้เกิดการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งระบบ
 - การดูแล ส่งเสริม ปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบการไทย และ SMEs
 - การเร่งออกมาตรการเพื่อลดราคาค่าพลังงานและสาธารณูปโภค
 - การสร้างรายได้ใหม่ของรัฐด้วยการนำเศรษฐกิจนอกระบบภาษี (Informal Economy) และเศรษฐกิจใต้ดิน (Underground Economy) เข้าสู่ระบบภาษี
 - การเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจ
 - การยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย
 - การส่งเสริมการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว ที่มนุษย์สร้าง
 - การแก้ปัญหาสภาพติดขัดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร
 - การเร่งแก้ปัญหาอาชญากรรม อาชญากรรมออนไลน์/มิถนาซีฟ และอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน
 - การจัดสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
๒. ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)
 - ด้านความมั่นคง
 - การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
 - การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
 - การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
 - การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
๓. ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
 - การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง
 - การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
 - การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
 - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ
๔. ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand ๔.๐)
 - กลุ่มอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ
 - กลุ่มสาธารณสุขสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์
 - กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์และระบบเครื่องกลที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์ควบคุม
 - กลุ่มดิจิทัลเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์อื่น ๆ
 - กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง
๕. นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓

- บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ

๗. ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

- การส่งเสริมการท่องเที่ยวอัตลักษณ์พื้นถิ่นวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
- การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่
- การพัฒนาที่สมดุลด้านสังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๘. นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลและภาคเอกชน

๙. กระแสการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มีความสมดุลของทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น

๑๐. สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๑๑. งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา

๑๒. มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำการเกษตรหลากหลาย

๑๓. มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งสำนักงานงบประมาณเปิดโอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธี

เฉพาะเจาะจง

๑๔. มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๓๗ จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรม บ่มเพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลาง ในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตร จากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และ เกษตรกร

๑๕. การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๖. นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมืองเวชนคร มหานครแห่งพสกยเวช โดยในส่วนของต้นทาง สนง.สสจ. ไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตรโดยตรงได้ เป็นโอกาสให้หน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งเสริมและพัฒนาสร้างรายได้

๑๗. การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้สมุนไพร

๑๘. มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้

๑๙. สกลนคร มีศักยภาพในการผลิตเนื้อโคขุน แต่มีผู้ประกอบการในการจำหน่ายเพียง ๑ ราย ทำให้เกิดคู่แข่งจากภายนอกจังหวัด จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ

อุปสรรค (Threats)

๑. ปัญหาภัยธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง เสียหาย
๒. เกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ภัยธรรมชาติ
๓. ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ทำให้เกิดคู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแย่งตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ รวมถึงสินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน
๔. ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตร และต้นทุนการผลิตที่สูง
๕. การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก
๖. การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่เกษตร
๗. งบประมาณและบุคลากรที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ
๘. จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของนโยบายรัฐบาล
๙. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ส่งผลต่อการผลิตทางการเกษตร

๓.๓ การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาจังหวัดสกลนครโดยใช้ TOWS Matrix

จุดแข็ง (S) + โอกาส (O)

จุดแข็ง (S)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
S๑	- ศูนย์การศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จโดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	O๑	- นโยบายคณะรัฐมนตรี	SO๑	- สนับสนุนและพัฒนากิจการเกษตรสร้างมูลค่า
S๒	- พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้	O๒	- ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	SO๒	- ส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร
S๓	- หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรท่องเที่ยว แปรรูป และมีสถานีสูบน้ำรอบหนองหารถึง ๑๘ แห่ง รวมถึงมีศูนย์หนองหารศึกษา	O๓	- ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	SO๓	- ส่งเสริมการผลิตกุ้งและกัญชา
S๔	- แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณี)	O๔	- ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand ๔.๐)	SO๔	- ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัยด้านการผลิตพืชกัญชาและกัญชา
S๕	- มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดและยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่ตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าฮ่อมคราม การปลูกสมุนไพร	O๕	- นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	SO๕	- ส่งเสริม/สนับสนุนเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
S๖	- มีสถานศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรด้านการเกษตร	O๖	- ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓	SO๖	- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
S๗	- มีสินค้า GI ได้แก่ ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร, หมากเฒ่าสกลนคร, น้ำหมากเฒ่า, ข้าวฮางสกลทวาปี โคขุนโพนยางคำ และเส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน	O๗	- ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	SO๗	- ส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรด้วยศาสตร์พระราช
		O๘	- นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่าง ๆ		
		O๙	- กระแสการผลิตสินค้าเกษตร เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น และผู้บริโภคนิยมบริโภคเพิ่มขึ้น		
		O๑๐	- สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ		
		O๑๑	- งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา		
		O๑๒	- มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำการเกษตรหลากหลาย		
		O๑๓	- มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งสำนักงานงบประมาณเปิดโอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง		

จุดแข็ง (S)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
S๘	-มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	O๑๔	- มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรมบ่มเพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และเกษตรกร	SO๘	-สนับสนุนการขึ้นทะเบียน GI เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
S๙	-มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมี รวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน			SO๙	-พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
S๑๐	-มี ศพก.และศูนย์เครือข่ายทุกอำเภอ และมีศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์	O๑๕	- การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	SO๑๐	-ส่งเสริมอาชีพด้านหัตถกรรมจากศูนย์ศิลปาชีพฯ
S๑๑	-มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่เช่นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอдинอาสา อาสาแรงงานฯ เป็นต้น	O๑๖	- นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมืองเวชนคร มหานครแห่งพฤษภวศ กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตรโดยตรงได้ เป็นโอกาสให้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการส่งเสริมและพัฒนา	SO๑๑	-เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร
S๑๒	-ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด	O๑๗	-การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้สมุนไพร	SO๑๒	ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเชิงท่องเที่ยว
S๑๓	-มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก	O๑๘	-มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้		
S๑๔	-มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง	O๑๙	-มีศักยภาพในการผลิตเนื้อโคขุน แต่มีผู้ประกอบการในการจำหน่ายเพียง ๑ ราย ทำให้เกิดคู่แข่งจากภายนอกจังหวัด จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ		
S๑๕	- เป็นพื้นที่ที่มีสมุนไพรในพื้นที่หลากหลาย				
S๑๖	- มีหลักสูตร Non-Degree เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ ตามความสนใจ				

จุดแข็ง (S) + อุปสรรค (T)

จุดแข็ง (S)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
S๑	- ศูนย์การศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จโดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	T๑	- ปัญหาภัยธรรมชาติทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย	ST๑	- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่การปลูกพืชการเกษตรให้เหมาะสม
S๒	- พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้	T๒	- เกษตรกรทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ภัยธรรมชาติ	ST๒	- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร
S๓	- หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรท่องเที่ยว แปรรูป และมีสถานีสูบน้ำรอบหนองหารถึง ๑๘ แห่ง รวมถึงมีศูนย์หนองหารศึกษา	T๓	- ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ทำให้เกิดคู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแย่งตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ รวมถึงสินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน	ST๓	- ส่งเสริมการนำงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
S๔	- แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณี)	T๔	- ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตร และต้นทุนการผลิตที่สูง	ST๔	- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
S๕	- มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดและยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่ตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าย้อมคราม การปลูกสมุนไพร	T๕	- การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก	ST๕	- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
S๖	- มีสถานศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรด้านการเกษตร	T๖	- การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่	ST๖	- ส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดสินค้าเกษตร
S๗	- มีสินค้า GI ได้แก่ ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร, หมากเฒ่าสกลนคร, น้ำหมากเฒ่า, ข้าวฮางสกลทวาปี โคขุนโพนยางคำ และเส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน	T๗	- งบประมาณและบุคลากรที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ	ST๗	- ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าเกษตรปลอดภัย
		T๘	- จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของนโยบายรัฐบาล		
		T๙	- การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก		

จุดแข็ง (S)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
S๘	-มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก				
S๙	-มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมี รวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน				
S๑๐	-มี ศพก.และศูนย์เครือข่ายทุกอำเภอ และมีศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์				
S๑๑	-มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่เช่นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอดินอาสา อาสาแรงงานฯ เป็นต้น				
S๑๒	-ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด				
S๑๓	-มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก				
S๑๔	-มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง				
S๑๕	- เป็นพื้นที่ที่มีสมุนไพรในพื้นที่หลากหลาย				
S๑๖	- มีหลักสูตร Non-Degree เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ ตามความสนใจ				

จุดอ่อน (W) + โอกาส (O)

จุดอ่อน (W)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
W๑	- จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๗๘,๘๙๕ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๗๒ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๗ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	O๑	-นโยบายคณะรัฐมนตรี	WO๑	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
W๒	-อัตราการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรยังสูง	O๒	-ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	WO๒	ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชา
W๓	-ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี	O๓	-ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	WO๓	ส่งเสริมการนำงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
W๔	-เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร พึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝน และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	O๔	-ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐(Thailand๔.๐)	WO๔	สร้างและส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer
W๕	-ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน	O๕	-นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	WO๕	ส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่ (อัจฉริยะ+แม่นยำ)
W๖	-จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ โรง แต่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	O๖	-ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓	WO๖	ส่งเสริมการผลิตเส้นใยฝ้ายพื้นเมือง
W๗	-ยังมีการทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม	O๗	-ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	WO๗	สร้าง/ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
W๘	-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (เฉลี่ย ๖๒.๖ ปี)	O๘	-นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่าง ๆ	WO๘	เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
W๙	-ฝ้ายอ้อมครามเป็นสินค้า GI ของจังหวัดสกลนคร แต่วัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าเส้นใยฝ้ายหรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ	O๙	-กระแสการผลิตสินค้าเกษตร เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น และผู้บริโภคนิยมบริโภคเพิ่มขึ้น	WO๙	สร้างเยาวชนสู่ผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
W๑๐	-เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย และไม่มั่นคง	O๑๐	-สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ		
W๑๑	-เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือนมากกว่ารายรับ	O๑๑	-งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา		
		O๑๒	-มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำการเกษตรหลากหลาย		
		O๑๓	- มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งสำนักงานงบประมาณเปิดโอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง		

จุดอ่อน (W)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
W๑๒	- ขาดความต่อเนื่องของผลผลิตทางการเกษตร	O๑๔	- มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรมบ่มเพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และเกษตรกร		
W๑๓	- เกิดการสูญเสียทางการเกษตรในปริมาณมากจากการขาดความรู้และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว				
W๑๔	- ขาดการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพียงพอ				
W๑๕	- ทั้งสินค้า และทรัพยากรที่เป็นจุดเด่นที่มีในจังหวัดมีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือสร้างมูลค่า หรือนำมาทำการประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าทางการตลาดค่อนข้างน้อย				
		O๑๕	- การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		
		O๑๖	- นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมืองเวชนคร มหานครแห่งสุขภาพเวช กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตรโดยตรงได้ เป็นโอกาสให้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการส่งเสริมและพัฒนา		
		O๑๗	-การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้สมุนไพร		
		O๑๘	-มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้		
		O๑๙	-มีศักยภาพในการผลิตเนื้อโคขุน แต่มีผู้ประกอบการในการจำหน่ายเพียง ๑ ราย ทำให้เกิดคู่แข่งจากภายนอกจังหวัด จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ		

จุดอ่อน (W) + อุปสรรค (T)

จุดอ่อน (W)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
W๑	- จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๗๘,๘๕๕ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๗๒ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๗ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	T๑	- ปัญหาร้ายธรรมชาติทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย	WT๑	-สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
W๒	-อัตราการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรยังสูง	T๒	- เกษตรกรทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ร้ายธรรมชาติ	WT๒	-ส่งเสริม/สนับสนุนเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
W๓	-ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี	T๓	- ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ทำให้เกิดคู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแย่งตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ รวมถึงสินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน	WT๓	-ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
W๔	-เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร พึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝน และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง			WT๔	-ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชา
W๕	-ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน			WT๕	-ส่งเสริมและสนับสนุนยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
W๖	-จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ โรง แต่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	T๔	- ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตร และต้นทุนการผลิตที่สูง	WT๖	-ส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงโดยใช้นวัตกรรม
W๗	-ยังมีการทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม	T๕	- การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก	WT๗	-เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรม
W๘	-ฝ้ายอ้อมครามเป็นสินค้า GI ของจังหวัดสกลนคร แต่วัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าเส้นใยฝ้ายหรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ	T๖	- การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่	WT๘	-สร้างเยาวชนสู่ผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
W๑๐	-เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพเกษตรกร เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบอาชีพเกษตรกรน้อย และไม่มั่นคง	T๗	- งบประมาณและบุคลากรที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ		
		T๘	- จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของนโยบายรัฐบาล		
W๑๑	-เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือนมากกว่ารายรับ	T๙	- การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก	WT๙	-ส่งเสริมรายได้จากป่าเศรษฐกิจรอบครัว

จุดอ่อน (W)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
W๑๒	- ขาดความต่อเนื่องของผลผลิตทางการเกษตร				
W๑๓	- เกิดการสูญเสียทางการเกษตรในปริมาณมากจากการขาดความรู้และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว				
W๑๔	- ขาดการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพียงพอ				
W๑๕	- ทั้งสินค้า และทรัพยากรที่เป็นจุดเด่นที่มีในจังหวัดมีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือสร้างมูลค่า หรือนำมาทำการประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าทางการตลาดค่อนข้างน้อย				